

3965 2. Beh. af Forfl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1875 til 31. Marts 1876. 3966

gjørelsen eller paa anden Maade af, at de skulle søge denne eller hin Skole — det har Ministeriet ogsaa holdt over, men enkelte Bekjendtgørelser fra Skoleraadene gaa ikke ganske i den Retning — saa vilde den Vedkommende, naar han havde denne Anvisning, kunne møde hos sin Skolebestyrer og overdrage ham den, i Forhold til den Tid, hvori Vedkommende havde opholdt sig paa Skolen, i samme Forhold kunde altsaa Skolebestyreren opkræve Anvisningens Beløb hos Skoleraadet. Da var Statskassen sikker paa, at intet Beløb blev bevilget, uden at det ogsaa ialtsald efter Omstændighederne blev benyttet i det Diemed, hvori det var bevilget, og de Skoler, der sætte Pris paa at have frivillige Elever, der ikke ere tvungne af andre Hensyn til at blive paa dem, ville faae frivillige Elever, ligesom man ogsaa kan tænke sig, at Elever, der tidligere have været der, og som kunde ønske at benytte Vinteren paa to Skoler, kunde gjøre det ganske frit, saa at de ikke vare bundne i den Henseende, saa at ethvert af disse Stridsspørgsmaal, der have været om dette Forhold — jeg maa bede Thinget undskylde, at jeg omtaler dette Spørgsmaal saa udførligt — vilde dermed efter min Formening, og jeg tror ogsaa, at jeg i den Henseende har fundet hele Udvalgets Tanke, have fundet sin Afslutning. Det er en Selsørgelse, at man i alle Tilfælde kan stole paa Skolebestyrerne, saaledes at de Bøvh, de opkræve hos Skoleraadene, altsid vilde være til de Forskrifter, der staa paa Anvisningerne om Livens Længde for Elevernes Ophold paa deres Skole. — En kort Bemærkning til Side 503 i Tillæg B Nr. 155 om Bevillingsmyndighedens Forhold til Fastsættelsen af Udgifterne ved Roskilde Dødsdøds Hospital, skal jeg blot antyde uden nærmere at gaa ind derpaa, efter som det, der har givet Anledning dertil, kun er en Ubetydelighed. Man har, som det vil ses af Nr. 158, spurgt Ministeren om, hvorvidt han i Overensstemmelse med tidligere gjorte Opfordringer fra Udvalgets Side har haft Leilighed til ved Approbation af nye Skoleplaner at indvirke paa Skolebestyrernes almindelige Skolevæsen i den Retning at gjøre dette fyndigere, som en Slags Erstatning for, at de vedkommende Byer, man derved tænker paa, faae en større Statsunderstøttelse til deres Undervisningsvæsen; noget nærmere Svar har Udvalget ikke modtaget derom. Den Hensigt, som findes af Udvalgets Flertal under Nr. 159, er en gammel og gjentagen Hensigt om Hensigtsmæssigheden af at nedlægge nogle af de nuværende lærde Skoler. Jeg tror at turde antage, at Anstaltsene efterhaanden ville modnes

i den Retning, at det vil være rigtigt at gjøre en Indskrænkning i disse Skolers Antal ogsaa af den Grund at kunne have større Midler tilovers til den høiere Undervisning paa flere forskjellige Steber. Der har tidligere været forhandlet med Sognemenighederne om Overtagelse af de Seminariefonden tilhørende Kirker; Udvalget tror dog at burde stille den Opfordring til Ministeren paa at indlede Underhandlinger, saaledes at man fik at se, paa hvilke Betingelser de vedkommende Sognemenigheder vilde overtage Kirkerne, da det formentlig er baade billigere og hensigtsmæssigere, at Kommunerne have Kirkerne selv, end at Staten skal holde dem vedlige. Under Nr. 162 i Betænkningen vil man finde fra Udvalgets Flertal, det sædvanlige Flertal af 9 Medlemmer, en Hensigt, der gaar i samme Retning som Hensigten angaaende de lærde Skoler, nemlig om en Nedlæggelse af et Par Seminarier, da man ikke kan erkjende, at det er fornødent at opretholde fagte Seminarier. Maasse kunde — det er en personlig Udtalelse af mig — alle Anstalter med Hensyn til Seminarievæsenet enes i den Betragtning, at man fordrede, som jeg nævnte igaar, en almindelig forberedende Uddannelse som første Examen, en speciel faglig Uddannelse i enkelte Retninger som anden Examen med en større praktisk Døvelse som Betingelse for fast Ansættelse. Paa den Maade er det muligt, at vi kunne komme bort fra det nuværende Seminarievæsen og ind paa en langt mindre bekostelig Maade at fremhjælpe Almuelevernes Uddannelse paa. Jeg henkaster denne personlige Udtalelse til de ærede Medstandere af at nedlægge Seminarierne, saalænge man arbejder paa det nuværende Grundlag; det er muligt, at man paa det andet Grundlag kunde naae Enighed i den Retning. Jeg har hermed udtalt mig om de Punkter, som jeg finder Anledning til nærmere at berøre.

Ansvar: Naar man ved nærværende Afsnit lader de Punkter ude af Betragtning, som have fundet deres Afgjørelse i forrige Møde, vil det ses, at der imellem Flertallet og Mindretallet, hvad Endringsforslagene angaar, paa dette Afsnit kun er en enkelt Uoverensstemmelse. Den er fremhævet af den ærede Ordfører, og jeg skal ikke nærmere komme ind paa den, da det er mig bekjendt, at et andet Medlem af Mindretallet vil udtale sig om den. Jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at der er nogen Forskel imellem Flertallets og Mindretallets Forslag om Understøttelsen til fattige Elever paa Folkehøjskolerne, idet Flertallet